

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Δ/ση: Λ. Συγγρού 15 – 17

Τ.Κ.: 117 43 Αθήνα

Τηλ.: 213 20 63 776

213 20 63 537

Συνεδρίαση 11^η

Απόφαση υπ' αριθμ. 196/2011

Στην Αθήνα, σήμερα στις **01/04/2011**, ημέρα **ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ** και ώρα **12:00**, στο Κατάστημα της Περιφέρειας Αττικής, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση η **Οικονομική Επιτροπή**, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου της, που κοινοποιήθηκε νόμιμα στα μέλη της, στις **29/03/2011**.

Θέμα 23^ο

Εισήγηση για την Οικονομική Επιτροπή Περιφέρειας Αττικής, σχετικά με την άσκηση ή μη αίτησης για την αναίρεση της 2268/2010 απόφασης του 18^{ου} Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Αθηνών που εκδόθηκε επί εφέσεων αφενός μεν της Γαρυφαλλίας Βλάμη ατομικά και ως ασκούσας τη γονική μέριμνα του ανηλίκου τέκνου της Γρηγορίου Παπαδόπουλου, αφετέρου δε της Ν.Α.Α.Α. κατά της 8228/2009 οριστικής απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

Παρόντες:

- Η Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής, κα Βασιλάκου Λιλίκα

Τα τακτικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής κ.κ.:

- Μπάστας Κωνσταντίνος
- Βουδούρης Παναγιώτης
- Βασιλάκης Μιχαήλ
- Αγγελόπουλος Παναγιώτης
- Κανελλάκης Κωνσταντίνος
- Μαριδάκης Στυλιανός
- Κουρούσης Χρήστος
- Γεωργιάδης Σπυρίδων-Άδωνις

Το αναπληρωματικό μέλος

- Δαμάσκος Χαράλαμπος

Απόντες:

Τα τακτικά μέλη της Οικονομικής Επιτροπής κ.κ.:

- Σπυρίδων Σπυρίδων
- Ζαφειρίου Ελένη

Χρέη Γραμματέα της Οικονομικής Επιτροπής εκτελεί η υπάλληλος της Περιφέρειας κα Τρουλάκη Άννα.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, η Πρόεδρος της Επιτροπής, κα Βασιλάκου Λιλίκα δίνει το λόγο στην κα. Σκουλά, η οποία ενημερώνει τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής για τα εξής:

Σας διαβιβάζουμε την ανωτέρω δικαστική απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε την 17-02-2011 και σας εκθέτουμε τα εξής:

Η Γαρυφαλλιά Βλάμη άσκησε ατομικώς και ως ασκούσα τη γονική μέριμνα του ανηλίκου τέκνου της εναντίον της Ν.Α.Α.Α. και εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου την από 3-9-2004 αγωγή της (ΓΑΚ 46014/2004, αρ. κατ. δικ. 15969/8-12-2004), με την οποία ζητούσε, μετά τη μετατροπή του αιτήματός της από καταψηφιστικό σε αναγνωριστικό, να αναγνωρισθεί η υποχρέωση των εναγομένων να καταβάλουν σε αυτήν υπό τις παραπάνω ιδιότητές της τα αναφερόμενα στην εν λόγω αγωγή ποσά ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστησαν από το θάνατο του

συζύγου της και πατέρα του ανηλίκου τέκνου της, κατά την κατάρρευση του εργοστασίου της RICOMEX λόγω του σεισμού της 7-9-1999. Ειδικότερα ζητούσε να αναγνωρισθεί η υποχρέωση να της καταβληθεί ατομικά το ποσό των 440.205,43 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης, και υπέρ της ίδιας υπό την ιδιότητά της ως ασκούσας τη γονική μέριμνα του ανηλίκου τέκνου της επίσης το ποσό των 440.205,43 ευρώ (σύνολο: 880.410,86 ευρώ), με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής και μέχρις εξοφλήσεως.

Επί της ανωτέρω αγωγής εξεδόθη η υπ' αριθ. 8228/2009 οριστική απόφαση του 29^{ου} Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία απερρίφθη η αγωγή ως προς το Ελληνικό Δημόσιο, έγινε δεκτή εν μέρει κατά το μέρος που στρεφόταν εναντίον της Ν.Α.Α.Α. και αναγνωρίστηκε υποχρέωσή της να καταβάλει στην ενάγουσα για την ίδια ατομικά το ποσό 180.000 ευρώ, στην ενάγουσα για λογαριασμό του ανηλίκου τέκνου της το ποσό των 220.000 ευρώ (συνολικό κεφάλαιο **400.000 ευρώ**).

Κατά της ανωτέρω δικαστικής απόφασης ασκήθηκαν εφέσεις τόσο από τη Ν.Α.Α.Α., όσο και από την ανωτέρω ενάγουσα υπό τις παραπάνω ιδιότητές της και επί αυτών εξεδόθη η προρρηθείσα υπ' αρ. 2268/2010 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε η έφεση της Ν.Α.Α.Α., έγινε δεκτή η έφεση της Γαρυφαλλίας Βλάμη μεταρρυθμίστηκε αναλόγως η πρωτόδικη απόφαση κατά το κεφάλαιο που αφορά τη μη επιδίκαση τόκων και αναγνωρίστηκε η υποχρέωση της Ν.Α.Α.Α. να καταβάλει στην ενάγουσα για την ίδια ατομικά το ποσό 180.000 ευρώ και στην ίδια για λογαριασμό του ανηλίκου τέκνου της το ποσό των 220.000 ευρώ, εντόκως από την επίδοση της αγωγής με τον αναλογούντα τόκο υπερημερίας που ισχύει για τους ιδιώτες έως την εξόφληση, επιβλήθηκε δε δικαστική δαπάνη 576 € σε βάρος της Ν.Α.Α.Α.

*Με την ανωτέρω δικαστική απόφαση κρίθηκε ειδικότερα ότι τα πολεοδομικά όργανα είχαν υποχρέωση να ασκήσουν προληπτικό και κατασταλακτικό έλεγχο κατά την κατασκευή του εργοστασίου της RICOMEX, ως προς τη σύνταξη και νομιμότητα της στατικής μελέτης, την ακρίβεια των υπολογισμών της και την εκτέλεση αυτής και ότι από τις οικείες διατάξεις δεν ιδρύεται αποκλειστική ευθύνη των μελετητών και επιβλεπόντων μηχανικών. Κρίθηκε ειδικότερα ότι, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά το χρόνο έκδοσης των οικοδομικών αδειών διατάξεις, τα όργανα των πολεοδομικών υπηρεσιών (τότε του Ελληνικού Δημοσίου) υποχρεούντο να ασκήσουν προληπτικό έλεγχο κατά το στάδιο της έκδοσης των οικοδομικών αδειών, καθώς και κατασταλακτικό έλεγχο κατά το στάδιο ανέγερσης του κτιρίου και ότι εάν είχαν ασκήσει το σχετικό έλεγχο θα είχαν διαπιστώσει τις σχετικές πλημμέλειες και είτε θα είχε απαιτηθεί η διακοπή των οικοδομικών εργασιών και η αναθεώρηση των αδειών εφόσον τούτο ήταν εφικτό, είτε θα είχε τηρηθεί η διαδικασία περί αυθαιρέτων κατασκευών και η κατεδάφιση αυτών. Περαιτέρω κρίθηκε ότι αρκούσαν για τη στοιχειοθέτηση της αποζημιωτικής ευθύνης οι προαναφερθείσες παραλείψεις κατά το στάδιο έκδοσης των οικοδομικών αδειών (1976, 1977 και 1979) και ανέγερσης του κτιρίου και απορρίφθηκαν ως αλυσιτελώς προβαλλόμενοι ισχυρισμοί περί ελλείψεως, άλλως διακοπής της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των φερομένων παραλείψεων και του επελθόντος αποτελέσματος.

Με το σκεπτικό αυτό αναγνωρίστηκε υποχρέωση της Ν.Α.Α.Α. να καταβάλει τα αναφερόμενα στην απόφαση ποσά, ως έχουσα άλλωστε υπεισέλθει αυτοδίκαια στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου που δημιουργήθηκαν από πράξεις και παραλείψεις των οργάνων του, κατά το διάστημα που τα όργανα αυτά υπήγοντο στην κρατική διοίκηση.

Επί των ανωτέρω ζητημάτων έχουν εκδοθεί ήδη πληθώρα αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με το αυτό περιεχόμενο και σκεπτικό, κατά των οποίων η Ν.Α.Α.Α. άσκησε αιτήσεις αναίρεσης, εκ των οποίων όσες έχουν συζητηθεί έχουν απορριφθεί με σειρά αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ειδικότερα πρόκειται για τις υπ' αρ. 2692/2009, 2693/2009, 3558/2010 και 3559/2010 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες απορρίφθηκαν σχετικές αιτήσεις αναίρεσης της Ν.Α.Α.Α., ενώ αντίθετα έγιναν δεκτές αιτήσεις αναίρεσης του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και τις υπ' αρ. 1702/2010, 1703/2010, 2780/2010 και 2781/2010 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις οποίες απορρίφθηκαν αιτήσεις αναίρεσης της Ν.Α.Α.Α..

* Περαιτέρω με την ανωτέρω υπ' αρ. 2268/2010 δικαστική απόφαση κρίθηκε ότι παρά το γεγονός ότι η ενάγουσα είχε μετατρέψει το καταψηφιστικό αίτημα της αγωγής σε αναγνωριστικό οφείλονται τόκοι σε αυτή από την επίδοση της αγωγής.

Η Ν.Α.Α.Α. είχε προβάλει ότι βάσει της διάταξης του άρθρου 21 του Κ.Δ. 26-6/10-7/1944 «Περί Κώδικος Δικών του Δημοσίου» δεν οφείλονται τόκοι επί αναγνωριστικής αγωγής, σύμφωνα και με σχετική νομολογία της Ολομελείας του Αρείου Πάγου. Ωστόσο η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει εκφράσει αντίθετη άποψη με την υπ' αρ. 833/2010 απόφασή της. Με την

τελευταία αυτή απόφαση παραπέμφθηκε το ζήτημα της έννοιας της ανωτέρω διάταξης στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο ενόψει της αντίθετης νομολογίας από την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου (απόφαση υπ' αρ. 10/2008), κατά την οποία δεν οφείλονται τόκοι επί μετατροπής των καταψηφιστικών αιτημάτων της αγωγής σε αναγνωριστικά, όπως εν προκειμένω.

Ήδη επί του ανωτέρω ζητήματος εξεδόθη η υπ' αρ. 7/2011 απόφαση του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου σύμφωνα με την οποία κρίθηκε κατά πλειοψηφία ότι για την έναρξη της τοκογονίας αρκεί η γένεση της επιδικίας, από την οποία αρχίζει η αμφισβήτηση ως προς την ύπαρξη της απαίτησης για χρηματική παροχή με την άσκηση και επίδοση της αγωγής και ότι εφόσον ο νόμος, (η προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 21 του κ.δ. της 26.6./10.7.1944), δεν διακρίνει, δεν συνδέει δηλαδή την έννομη συνέπεια της τοκογονίας λόγω επιδικίας προς το καταψηφιστικό αίτημα της αγωγής αλλά μόνον προς την γένεση της επιδικίας, δεν συντρέχει λόγος διαφοροποίησως ως προς το ζήτημα τούτο της καταψηφιστικής προς την αναγνωριστική αγωγή (ως τέτοιας νοουμένης και της αγωγής της οποίας το αρχικά καταψηφιστικό αίτημα περιορίσθηκε σε αναγνωριστικό). Με το σκεπτικό αυτό το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι στην περίπτωση περιορισμού του αρχικά καταψηφιστικού αιτήματος σε αναγνωριστικό, οφείλονται τόκοι από την επίδοση της αγωγής, αίροντας έτσι την αμφισβήτηση που είχε δημιουργηθεί ως προς την έννοια της προαναφερθείσας διάταξης του άρθρου 21 του κ.δ. της 26.6./10.7.1944 υπέρ της απόψεως που έχει διατυπωθεί με την υπ' αρ. 833/2010 απόφαση της Ολομελείας του ΣτΕ.

* Τέλος το Δικαστήριο με την προρρηθείσα υπ' αρ. 2268/2010 απόφασή του έκρινε ως προς το ύψος του επιτοκίου ότι οι τόκοι θα πρέπει να υπολογιστούν με το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο υπερημερίας και όχι με 6% ετησίως όπως ορίζει η διάταξη του άρθρου 21 του κ.δ. της 26.6./10.7.1944, διότι ως εδέχθη η διάταξη αυτή αντιβαίνει στην αρχή της αναλογικότητας και στα άρθρα 4 παρ. 1 και 20 παρ. 1 του Συντάγματος, καθώς και στα άρθρα 6 και 14 της ΕΣΔΑ και 2 παρ. 3^α και β', 14 παρ. 1 και 26 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, επειδή θεσπίζει προνομακική μεταχείριση του δημοσίου σε σχέση με τους ιδιώτες αντιδίκους του χωρίς να δικαιολογείται τούτο από λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Ως προς το ανωτέρω ζήτημα σημειώνουμε τα εξής:

Η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 21 του κ.δ. της 26.6./10.7.1944 έχει κριθεί από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας (Ολ ΣτΕ 1663/2009) αντισυνταγματική.

Αντίθετη όμως είναι η νομολογία του Αρείου Πάγου. Ειδικότερα με την απόφαση της Ολομελείας ΑΠ 3/2006 κρίθηκε ότι η αντιστοίχου περιεχομένου διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. Δ/τος 496/1974, με την οποία αναγνωρίζεται το δικαίωμα στα ΝΠΔΔ να καταβάλλουν ποσοστό τόκου υπερημερίας με 6%, μικρότερο από εκείνο που ισχύει για τους ιδιώτες, εισάγει επιτρεπτή εξαίρεση και διάκριση υπέρ των προσώπων αυτών και κρίνεται συνταγματική (βλ και ΑΠ 1127/2010 κ.α.). Το ΕΔΔΑ στην υπόθεση 22-5/2008 (Μειδάνης κατά Ελλάδος) δέχθηκε ότι εφαρμοστέο στην παραπάνω υπόθεση επί της οποίας έκρινε η Ολομέλεια του ΑΠ είναι το γενικώς ισχύον για τις οφειλές των ιδιωτών επιτόκιο, στήριξε όμως την κρίση του αυτή στο γεγονός ότι η εκεί διαφορά γεννήθηκε στο πλαίσιο μιας σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου. (βλ και μειοψηφία στην απόφαση της Ολομελείας ΣΤΕ 1663/2009, σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση οφειλών του Δημοσίου προκαλούμενων από την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, όπως είναι και οι οφειλές από αποζημίωση δυνάμει του άρθρου 105 του Εισ.Ν.Α.Κ. με το οποίο θεσπίζεται ευθύνη του Δημοσίου σε αποζημίωση «για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του ... κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί...», δεν τίθεται ζήτημα παραβίασης της κατοχυρούμενης από το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος αρχής της ισότητας, εξ αιτίας της διαφοροποίησης μεταξύ του επιτοκίου, νόμιμου και υπερημερίας, για τις οφειλές του Δημοσίου τις προκύπτουσες από την άσκηση της δημόσιας εξουσίας και του αντίστοιχου επιτοκίου για τις οφειλές των ιδιωτών).

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω καθώς και ότι οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις δύναντο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 60 του Π.Δ/τος 30/1996 δια αποφάσεως των Νομαρχιακών τους Επιτροπών να αποφασίζουν για το συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης, μόνο εφόσον το αντικείμενο αυτών δεν υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, μη δυνάμενες συνεπώς να προβούν σε συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης για ποσά άνω των 15.000 ευρώ και να άρουν έτσι τις εκ της υπερημερίας τους συνέπειες, σε αντίθεση με τους ιδιώτες οι οποίες δύνανται κατά την ελεύθερη και αυτόνομη βούλησή τους να αναγνωρίζουν χρέη και να συμβιβάζονται, αίροντας έτσι για το μέλλον και τις εκ της υπερημερίας τους συνέπειες, έχουμε την άποψη ότι θα μπορούσε ως προς την κρίση αυτή του Δικαστηρίου να προβληθεί σχετικός λόγος αναίρεσης με το σκεπτικό ότι εν προκειμένω δεν εισάγονται αδικαιολόγητες εξαιρέσεις και διακρίσεις, αφού πρόκειται για ουσιωδώς

ανόμοιες περιπτώσεις, οι οποίες για λόγους δημοσίου συμφέροντος αντιμετωπίζονται διαφορετικά από το νομοθέτη.

Μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της
η Οικονομική Επιτροπή
κατά πλειοψηφία αποφασίζει

Την άσκηση αίτησης για την αναίρεση, ως προς το ύψος του επιτοκίου της 2268/2010 απόφασης του 18^{ου} Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Την πρόταση καταψηφίζει το τακτικό μέλος της Οικονομικής Επιτροπής Χ. Δαμάσκος με την σημείωση ότι «πρέπει να ασκηθούν αναιρέσεις στις αποφάσεις και να εξαντλούνται όλα τα ένδικα μέσα».

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Τα Μέλη

**Μπάστας Κωνσταντίνος
Βουδούρης Παναγιώτης
Βασιλάκης Μιχαήλ
Αγγελόπουλος Παναγιώτης
Κανελλάκης Κωνσταντίνος
Μαριδάκης Στυλιανός
Κουρούσης Χρήστος
Γεωργιάδης Σπυρίδων-Άδωνις
Δαμάσκος Χαράλαμπος**

Βασιλάκου Λιλίκα

Τρουλάκη Άννα